

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Ένα φυλλάδιο μας στάλθηκε από την Αίγυπτο. Επικρατείται «Γλωσσικά μελέταις εξ άφορμής των Άκκοδημαϊκών αναγνωσμάτων του κ. Γ. Ν. Χατζηδάκη» κ' είναι γραμμένο από τον συμπατριώτη μας γιατρό και λόγιο κ. Β. Αποστολίδη. Η μελέτη του κ. Αποστολίδη πρέπει να διαβαστεί από τους ειδικούς που κατέχουν επισημονική, και όχι έρρασιγενική, το γλωσσικό ζήτημα. Αυτοί θα την κρίνουν, και αυτοί θα την εγχειρίσουν. Έμείς εδώ την αναφέρουμε μονάχα, χρονογραφικώς, και παίρνουμε απ' αυτήν ένα παραγραφάκι και το παρουσιάζουμε για δείγμα στους αναγνώστες μας: «Η πρό των Αλεξανδρινών χρόνων — γράφει ο κ. Αποστολίδης — εις τον έκτος της Ελλάδος Έλληνισμὸν ἐν χρήσει κοινὴ διὰλεκτος δὲν προήλθεν ἐκ διαφοράς τῆς Ἀττικῆς, ὡς οὐκ ἔστιν ἀποδεδειγμένον, ἀλλ' ἐκ προϊόντος καθαρισμού τῆς Ὀμηρικῆς γλώσσης ἀπὸ θλαϊκῶν τὰ ὅποια οἱ τότε ποιῶνται καὶ ὁμολογοῦνται: τὴν εἶχαν καταφορτώσει. Ὅταν δὲ ἐπὶ τῶν Μακεδονικῶν χρόνων ἐξέλιπον καὶ οἱ Λογιστάται, ἡ γλῶσσα αὕτη μεῖναι ἐλευθέρα, ἀκολούθησε τὴν φυσικὴν αὐτῆς πορείαν, καὶ χάρις εἰς τὴν ἀπλοτητά της, δὲν ἄργησε νὰ γίνῃ, ὡς εἴπομεν, ἡ Κοινὴ τῶν Ἑλλήνων διάλεκτος καὶ νὰ ὑποκαταστήσῃ μίαν μίαν διαλέκτον παλαιᾶς διαλέκτου αἰτίας, ἥσαν ἑκάστη ἐν χρήσει εἰς διάφορα μέρη, μὴ ἐξαιρουμένης μὲν αὐτῆς τῆς Ἀττικῆς ἐν Ἀθήναις».

— Ὁ ἀγαπητός μας φίλος καὶ συνεργάτης κ. Μ. Μαλακάσης τύπωσε τὴν «Κυρά τοῦ Πύργου» σ' ἑνα 32 μορφο βιβλιαράκι. Ποίημα καὶ τὸ βιβλιαράκι, ποίημα κ' ἡ «Κυρά τοῦ Πύργου», — ποίημα τοῦ Μαλακάση, δηλ. τραγουδι γιομάτο γλύκα καὶ ἁρμονία, ποὺ σὲ συνεπαίρνει καὶ δὲ σάφηνει νὰ σκεφτῇς ὅτι εἶναι «ἄρμα» — ὅπως τὸ θέλει ὁ ποιητής — καὶ ἂν ἔχῃ ψευδία ὡς ὄρεμα ἢ ἀκόμα κ' ὡς ποίημα. Ἡ ὑπόθεσις ποῖ εἶναι, δὲν μπορούμε νὰ σὰς πούμε. Τὸ διαβάσαμε ὁὐδὲν τρεῖς φορές, μὰ τόσο παρασυρθήκαμε ἀπὸ τοὺς καλοδοουμένους καὶ ἁρμονικότερους στίχους, ποὺ τίποτ' ἄλλο ἀπ' αὐτοὺς δὲ θυμόμαστε. Ὁ Μαλακάσης εἶναι λυρικός ποιητής. Καὶ δοῦμα καὶ κοινωνική μελέτη καὶ οἰκονομολογικὸ ἄρθρο ἔκτομα νὰ γραφῇ, τραγουδῇ θάνα πάντα ὅ,τι βγῇ ἀπὸ τὴν πένα του. Ὅταν δὲν εἶναι τραγουδι, καὶ τόνομα του ἄλλῃ γραμμένο φαρδύ πλατὺ ἀπὸ κατω, μὴ τὸ πιστέψετε. Δὲ θάνα γραμμένο ἀπὸ τὸν ποιητὴ Μαλακάση. Τραγουδῇ κ' ἡ «Κυρά τοῦ Πύργου». Διὰ τοῦτο ἔργον λοιπὸν κ' αὐτό.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΓΙΑ

Εἶχε γυρίσει τις προάλλες ἀπ' τὴν Ἀμερική καὶ τὸν χαίρονταν τὸ χωριὸν σὰν νιόγαμπρος τὴ νύφη,

ματικοὶ του.

«Στὴν Ἰταλία» ἔακολούθησε ὁ στρατηγὸς «πολεμοῦμε δεκαπρὸς χρόνια μὲ τοὺς Ρωμαίους, καὶ ὡς τώρα οἱ στρατηγοὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐνικούσαν τοὺς δικούς μας, ὅχι ἀπὸ ὑψηλότερη καλλιμαχία καὶ περσύτερη δύναμη, οἱ Ρωμαῖοι ἐγνωρίζετε τέχνες καὶ μηχανὲς ποὺ ἐξολόθρευαν τὸν κόσμον μοσχροῦς. Ἔως τώρα δὲν τις εἶχαμε συνειδηθεῖν γιατί τὲς ἐπεριφρονούσαμε μόνον ἢ ἀνάγκη μᾶς ἔκαμε νὰ τις δεχτοῦμε. Ἐμεῖς τιμοῦμε τὴν ἀντρεία. Γιὰ τοῦτο πολλὰς φορές οἱ ἔξακουσμένοι βασιλεῖς μᾶς καὶ οἱ Γότθοι κόμητες ἐπροσφρονόνταν νὰ μονομαχήσουν μὲ τοὺς ἐδικούς σας» κανεὶς ποτὲ δὲν ἐδέχθη προφασίζόμενοι ποὺ ὁ νόμος τὸ ἐμποδίζει. Δὲ θέλω νὰ πῶ ὁρμηνεῖα ἀπὸ τοὺς κακοὺς στρατηγούς σας» ἐμείς οἱ Γότθοι νομίζουμε ντροπὴν ν' ἀρνηθοῦμε τὸν ἀγῶνα ποὺ μᾶς προσφέρεται, γιατί τέτοια ἀρνησιμὰ ἀποδείχνην δειλιά. Ὁ Θεοδόσιος δέχεται τὴ μονομαχία μ' εὐχαρίστησιν κ' ἐλπίζει στὴ νίκη θὰ χτυπηθοῦμε μπρὸς στὰ τειχεῖα τῆς Κασσωπίας καὶ μπρὸς στὸ ἀκέρει μου, ἀφοῦ πρῶτα ἐσεῖς μοῦ δώσετε λόγο, καὶ οἱ ἄντρες μου ὀρκιστοῦν, στὴ μαχίᾳ νὰ μὴ βοηθηθεῖ ἀπὸ τοὺς δύο μᾶς κανέναν».

«Ἐῦγε, εῦγε, Θεοδόσιε» ἔκραξαν οἱ ἀξιωματικοὶ του.

μὲ τὰ κολάρια του καὶ τὰ γιορτιάτικα τοῦ ἱμαμῆ. Μὰ περνώντας οἱ γιορτάδες ἀγόρασε μιὰ φιλούκα καὶ τώρα τὴν ἱφαινε φαρδύτα, γιὰ νὰ ἐκπαινεθῇ τὸ παλιὸ ἔργο του. Εἶχε προσκαλέσει ἑκτακτὰ κ' ἑνα μαραγκό, γιὰ δύο τρεῖς ὥρες νὰ τῆς περάσῃ κατόστρωμα. Ὁ μαραγκὸς ἐδούλευε στὴν πλώρη, καὶ ὁ κύρ Γιάννης (τὸνομα του) ὁ ἰδιοκτήτης στὴν πρόμη. Ἀλλὰ τόσος παλὸ μαραγκὸς ἦσαν ἡ πρόμη ἀπ' τὴν πλώρη ὥστε πολλὰς φορές οἱ δύο τους κόντεψε νὰ σπάσουν τὰ κεφάλια τους σηκώνοντας τὸ σκεπάρνι γιὰ νὰ καρφώσουν κανένα ξύλο. Κάμποσοι ἄλλοι νυκτικοὶ ἀπ' ἐξω παρατηροῦσαν.

—Τι θὰ τὸ κύν; αὐτὸς ρώτησε ἄξαφνα ὁ κύρ Γιάννης.

—Δὼ στὴ ραφή θὰ τὸ καρφώσω καὶ ἐδεῖχνε ἑνα ξύλο χονδρό...σὰν δάχτυλο.

—Τέτιο σῶμα καημένε, πάρτο λίγο μὲ τὸ ροκάνι.

—Ὅχι, δὲ κύρ Γιάννη, εἶπαν ἀπέξω, καλὸ εἶναι ἄμα τὸ φτηνὴν θὰ σπάσῃ.

—Ἀμ' οὐλα αὐτὰ βάρητα εἶναι στὴ βάρκα νὰ κ' αὐτὸ κ' ἐκεῖνο, οὐλα ροκάνισμα θέλνι.

Κεῖνη τὴ στιγμή νὰ σου κ' ὁ Κώστας ὁ Μεθούκλιος, καθὼς τὸν ἔλεγαν, ἐρχότανε τρικλίζοντας.

—Ξεσβούρωτος εἶναι, παιδιὰ, ὁ Κώστας καὶ τὸν πήραν τὰ ῥέμματα, εἶπ' ἑνας ἀπ' τὴν παρέα.

—Ἰσια-Ἰσια ἔπ' τὴ πολλὴ τὴ σαβούρα κυλάει, εἶπεν ἄλλος ἐνοῶντας τὸ κρασί ποὺ εἶχε πχίῃ ὁ Κώστας.

—Ποῖ... ποῖος πέθανε βρέ; φώναζε ὁ Κώστας ἐρχόμενος σιμὰ τίνος κάσα ἐν' ἐκείνη.

Κανένας δὲν τ' ἀπάντησε.

—Ροκάν'σι του λίγο ἀπὸ δῶ, ἔλεγε κάποιος στὸ μαραγκό.

—Ἀρσε, εἶπε κ' ὁ κύρ Γιάννης, τοῦ πέρνου ἐγὼ μὲ τὸ μαχαίρι.

—Μπᾶ, κύρ Γιάννη, ἀφίσε τὸ μᾶστορα νὰ κύν τὴν τάξη, πῶς θὰ τὸν πᾶρ μὲ τὸ μαχαίρ;

—Βρέ δὲν ἀκούτε τί σας λέω, ποῖος πέθανε;

—Ἀσε μᾶς ἡσυχ' νὰ μὴ βρῇς τὸ μπελᾶ σ' μουρμούρηζ' ὁ κύρ Γιάννης.

—Τι σὲ μέλει ποῖος πέθανε; τοῦ τσίπρου νὰ βγῇ, εἶπε κάποιος περᾶζοντας τὸν Κώστα.

—Βρέ ἀκούς τί σ' λέου... ἔξερ ποῖος εἴμ' ἐγώ; δὲ μὲ μὲλ' γιὰ τοῦ τσίπρου! κ' ἀρχίνησε νὰ τραγουδάει «δὲν μὲ μέλλει τὸ σκοτάδι, δὲν μὲ μέλλ' ἡ φυλακή» καὶ ἄξαφνα πάλι: ἀκούς τί σ' κουθεντιάζω; δὲ μὲ μέλλει ἰμένα γιὰ τὸ τσίπρου, τσίπρου πίνου δπ'

ἀπὸ τοῦ μ' αὐτὸς πᾶντε ῥαταῦ, γιὰτὶ μὲ πανεῖ ἰμένα... εἰν' ἀδερφός μ' ... δὲν ἔξερ τί εἶπαι κ' ὁ Χρυσός.

—Ἀσε μᾶς, καημένε Κώστα, νὰ χαρῇς, τὸν παρακαλέσαν ὁ κύρ Γιάννης, ἄσε μᾶς νὰ κάνουμε τὴ δουλειά μας.

—Καλὰ σ' λέει, εἶπε κ' ὁ μαραγκός, φεύγα τώρα ἀπὸ δῶ, δὲν εἶναι γλέψ' ὥρα.

—Βρέ ἀκούς τί μ' κύν' κείνος, βρέ ποῖος πέθανε σ' λέω.

—Ἐ καὶ μὲνε Κώστα, πιτάχτηκ' ἑνας, θὰ σὲ πάρνι γιὰ μεντζμένον τὰ παιδιὰ μ' αὐτὰ π' λές: τί διάδου δὲ γλέψ' βάρκα ριάνει.

—Βάρκα, ἔκανε ὁ Κώστας καὶ γύριζε δῶ καὶ καὶ τὴ ματιά του ποὺ ἦταν σὰ μισόσβυστη λαμπάδα βάρκα λέει, μ' αὐτὴν ἐγὼ τὴ πέρνου σ' χούφτα μ'. Βρέ εἶμασταν ναῦτες ἐμεῖς: στὸν καιρὸ μᾶς, ναῦτες σωστοὶ ὅχι σὰν κ' ἐσᾶς, ποῦναὶ καὶ τὰ τριχαντήρια μᾶς ποὺ τώρα κ' οἱ πέσουλες οἱ δικές σας. ἰμένα θὰ μ' πῆς ἀπὸ βάρκα π' ἔκανα τόσα χρόνια μὲ τὸ Γεροδημάτσοι καὶ ταξείδευα στὴν Τουρκία, ὅχι δῶ τρογύρου στ' ἀλύδα.

—Ἐκανες τόσα χρόνια, μὰ ξέρ τί λένε τὰ παιδιὰ; ρώτα τὸν Νικολάκη.

—Δὲν ἔχου ἀνάγκη νὰ ρωτήσω κανέναν... τί λένε βρέ ἐσύ π' τὰ ξέρεις; εἶπε γυρίζοντας στὸ Νικολάκη.

—Ἐγώ... μπᾶ, τίποτα... Τὴ νὰ ξέρου ἐγὼ γιὰ τὸν Κώστα; τὰ παιδιὰ μοναχὰ ἀπὸ δῶ θέλνι νὰ πῶνε τάχα, ὅτι ἐσύ πιτούσες σ' θάλασσα τὸ ψωμί γιὰ νὰ τελειώσ' γλήγορα νὰ γυρίσετε πίσω.

—Ἐγώ; ἔκανε μιὰ ὁ Κώστας καὶ τὰ μάτια του στηλώθηκαν θαμπὰ στὸ πρόσωπο τοῦ Νικολάκη. ὅλοι νόμισαν πῶς θὰ εἶχαν οἱ δύο τους ξεδιαλεμὸ μὰ ἔξαφνα πάλι ὁ Κώστας, σὰ νὰ μὴν εἶχε ἀκούσῃ τίποτε, ρώτησε ξαναγιόθοντας σὰν ἀπὸ ὕπνο.

—Βρέ δὲ μιλάτε; ποῖος πέθανε σας ρωτῶ νὰ πῶ κ' ἐγὼ Θεὸς χωρῆτον.

—Ἀσε στὸ καλὸ σου χριστιανέ μου, μὴ μὲ βάνς σὲ μπελᾶ, τοῦ εἶπεν ὁ κύρ Γιάννης καὶ τινάχτηκε μὲ θυμό. Ἐρχεται κανένας νὰ σὲ πειράξ' ἐσεῖνα ὅταν πᾶς καὶ πίνεις; ἄσε μᾶς καὶ μᾶς νὰ κάνουμε τὴ δουλειά μας. Τὴ δικολο γι' ἀναποδιὰ μᾶς ἤρθε: νὰ μᾶς πῆς ποῖος πέθανε; δὲ γλέψ' ἀπ' σκαρώνουμε βάρκα; ἀντε σῦρε στὸ καλὸ! καὶ τὸν ἔσπρωχνε μὲ τὸ χέρι.

—Βρέ ποῖον σπρώχνεις; εἶπ' ὁ Κώστας κ' ἀναφτεν ὁ θυμός: οἱ ἄλλοι ὅμως τὸν καθυσόχασαν. Καλὰ σ' λέει βρέ Κώστα... ἄψε νὰ κύνουν τὴ δουλειά τους οἱ ἀνθρώποι.

Καὶ ἔγεινεν ἔτσι. Ἀμα οἱ ἀποστολάτορες ἀναχώρησαν, οἱ Γότθοι στρατιῶτες ἐδιαταχθήκαν νὰ παραταχτοῦν στὸν κάμπο καὶ ἀσπροντυμένοι κράχτες τοὺς ἐκήρυξαν, πῶς ὁ κόμητας Θεοδόσιος ἐμελλε νὰ μονομαχήσῃ μὲ τὸ Ρωμαῖο χιλιάρχον, καὶ ἀπαίτησαν ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες ὄρεο νὰ μὴν παραταχτοῦν, ὅτι κ' ἂν ἐσυνέβαινε, γιὰ νὰ βοηθήσουν τὸ στρατηγόν, παρὲς μόνον ἂν ἔδωσαν τοὺς ἐχτροὺς νὰ κινῶνταν. Καὶ τὸ ξανθὸ φουστὰ ἐδέχθη τὰ μαντάτα μ' εὐχαρίστησιν καὶ μεγαλόφωνα ἐπαίνεσε τὸν ἀρχηγὸ του.

Καὶ τότες ἀμέσως ἀνοίχτη μιὰ πόρτα τῆς χώρας ἐνὸς οἱ σάλπιγγες καὶ τὰ βούκινα ἐσήμειναν κ' ἐβγήκαν εἴκοσι καθάλαροι ὅλοι μὲ λαμπρὰ φορέματα καὶ ἁρματωμένοι. Καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς ἦταν ὁ χιλιάρχος. Ἐφορούσε διχτάτο ἑώρακα καὶ στὸ ζερβὶ χέρι ἐβάστασε βαρὺ σκουτάρι, ὅπου ἦταν ζωγραφισμένοι οἱ Ρωμαῖκοὶ αἰετοί. Οἱ ἄντρες του καὶ τὰ μεριά του ἦταν σκεπασμένα μ' ἀτζάλι, στὸ δεξιὸ χέρι ποὺ ἦτον κ' ἐκεῖνο ντυμένο μὲ σιδερὸ χερόχτι, ἐκρατοῦσε μακρὸ κοντάρι, στὴ ζώσῃ ἐκρεμότου ἢ σπάθα ἐσίμωκε μὲ τὸ κεφάλι κάτου, κ' ἐφαινότου σκυθρωπὸς μέσα στὰ κατεβασμένα σιδερά τῆς χρυσομένης περικεφαλίας. Τῆς λογὸς του ἦταν θαρραλέος καὶ κύνει μὲ διχτάτην ἀρματωσιά, ποὺ δὲν εἶχε παρὰ δύο μόνο τρύπες, γιὰ τὰ μάτια τοῦ ζώου.

Οἱ σύντροφοι ἐσταμάτησαν κ' ἄφ' αὐτῶς ἐβάδισαν μόνος ἑως τὴ μέση τοῦ κάμπου κ' ἐπρόσκειν. Καὶ νὰ, μὲ τὸ λαλῆμα ἀπὸ βούκινα ὁ Θεοδόσιος ἐρχότου πηλαλώντας, παρόμοιος σὲ περήφανον λιοντάρι, κ' ἀνεμιζότου ἢ ξανθὴ γενναία του, κ' ἐκυμάτιζε ἢ ὅρα τῆς ψηλῆς περικεφαλίας του, ποῦχε στὴν κορρὴ ὁμοίωμα ἄρκακοντα μὲ ἀνιχτὸ στόμα. Ἐφορούσε κ' ἐκεῖνος ἀσημόχρομο θώρακα ἀπὸ πλέριο ἀτζάλι καὶ στὸ ζερβὶ χέρι ἐκρατοῦσε τετραγώνον ἀλαφρὸ σκουτάρι καὶ πᾶν τοῦ σκουτάρι ἦτον σκεπασμένος σὲ πρᾶσινον κάμπο ἑνας ὄφις χρυσός μὲ πολλὰς βύρες, μ' ὀρθωμένο κεφάλι, καὶ ποὺ ρουφαῖσε ἑνα ἀνθρωπινον κουφάρι χρυσὸ κ' ἐκεῖνο, καὶ ἀπὸ τὸ κουφάρι δὲν ἐφαινότου παρὰ τὸ ἀπένου μέρος, γιατί τὸ ἀπένου τοῦ ἦταν μέσα στὸ στόμα τοῦ θέρου.

Καὶ ὁ Θεόδωρος, ὡς εἶδε τοῦ καθάλαρον τὴ χύση, ἐκέντησε καὶ ὁ ἴδιος τῆλογο, κ' ἐστήσε ἀναμείκτα τὸ κοντάρι μὰ ἐμείναν μιὰ στιγμή κ' οἱ δύο κ' ἐχαιρέτηθηκαν μετρώντας ὁ ἑνας τὴ δύναμιν τοῦ ἄλλου, συνομιλίζοντας τὴ φορεσιὰ τους. Ὁραιότερος ἦτον ὁ Θεοδόσιος, ὁ χιλιάρχος εἶχε περσύτερη χάρη. Ὑστερὰ ἐσηκώσαν τὸ μουσοῦδι. Κι' ἀρχήσαν τὴ μαχίᾳ.

Ἐχυθῆκαν ὀλόγοργα ὁ ἑνας ἀπένου στὸν ἄλλον βασιτώντας μὲ δύναμιν τὰ κοντάρια τὸ χτύπημα τοῦ Γότθου ἔσφαλε κ' ἀπὸ τὴ φόρα ἀνταμώθηκαν. Τότες

— «Αμ, μά το Θεό, γι' αναποδιά έρχεται τέ-
τια ώρα; Έλεγεν ο κύρ Γιάννης ένώ ή δεισιδαιμονία
του ανάφτοντας το θυμό του τοϋ έφερνε δάκρυα.

— Δέ πειράζ'... είπαν άπόξω. 'Ο Κώστας δεν
έχει κακή καρδιά· κέρσ' τον κι' ένα τσίπουρο σά θέ-
λεις, νά πη καλορίζικα. Έ, Κώστα, τί λές; Του πίνε;

— Του πίν' τοϋ πίν'! είπαν οι άλλοι. Του πίν'
μά νά πη και καλορίζικα!...

— «Αίντε καλορίζικα, είπε κι' ο Κώστας άδειά-
ζοντας το ποτήρι, και νά με συμπαθές. Μά ό διά-
λος νά με πάρη, μουρμούριζε παραπέρα, άν δέ μοιά-
ζει αύτή ή σέσουλα σά χάσα πεθαμένου!...

Βόλο;

ΝΙΚ. Γ. ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΣ

Η ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο Κ. Ν. ΛΑΡΔΗΣ

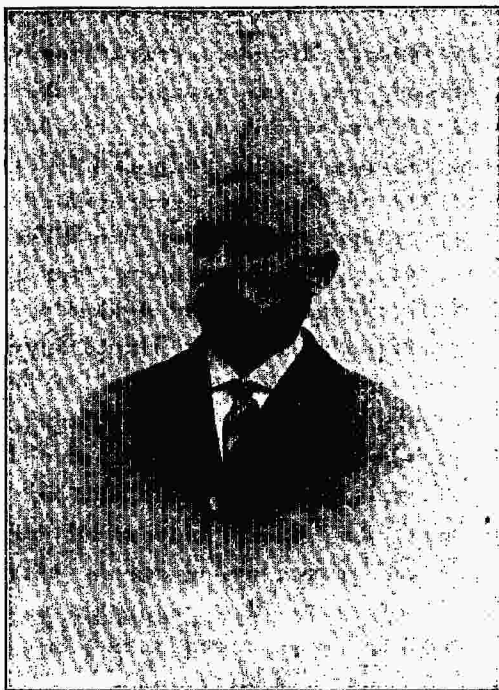
Είς τά τόσα βραβεία μέ τά όποία έσα μέ τώρα έχει
τιμηθή το καλλιτεχνικόν βιβλιοδετεϊόν του κ. Ν. Σ.
Λάρδη, το πρώτον και τελειότερον Βιβλιοδετικόν έργοστά-
σιον της 'Ανατολής, προσετέθη και το Χρυσούν Βραβείον
διά το όποϊον οι 'Ελληνοδίκαι της Διεθνούς εκθέσεως
'Αθηνών έτίμησαν αυτό, τιμήσαντες ούτως έν τω προ-
σώπω του κ. Λάρδη, τον άκμάστον εργάτην και τον φι-
λότιμον καλλιτέχνην, τον άφειδώς εξοδεύοντα και άδια-
κόπως εργαζόμενον διά νά τελειοποιήση το έργοστάσιόν
του, διά νά το άναδείξη, όπως και το άνέδειξεν, έράμιλ-
λον των εύρωπαϊκών.

Μία έπίσκεψις άπλή εις το επί της όδοϋ Πραξιτέλους
έργοστάσιόν του, κατά τας εργασίμους ώρας, θά σάς πείση
περί της αλήθείας των γραμμών αυτών, αί όποϊαι άδυνα-
τούν ν' άναπαράστήσουν και τήν άμυδροτέραν εικόνα
περί της εις αύτῷ έπικρατούσης τάξεως, περί της καλλι-
τεχνικής εργασίας της εξερχομένης εκ των τελείων μη-
χανημάτων και εκ των χειρῶν έμπειροτάτων τεχνητών.

Ότι ή Βιβλιοδετική έν 'Ελλάδι άνεδείχθη υπό του κ.
Λάρδη κανείς δεν το άμφισβητεί. Από της παιδικής του
ήλικίας άφοσιωθείς εις τήν τέχνην και επί τριάκοντα
όλόκληρα έτη διευθύνων το τελειότερον βιβλιοδετικόν έρ-
γοστάσιον της 'Ανατολής, έδημιούργησε διά των ιδίων
του χειρῶν και διά της παρομιώδους αγαθότητος και ελι-
κρινείας του, θέσιν επίζηλον έν τῇ κοινωνίᾳ, άπέδειξε
δὲ πρό τούτοις τετραγωνικώτατα τί δύναται νά κατορ-
θώση ή εργασία, όταν τήν έγκολποῦται τίμιος άνθρωπος,
εύλαβούμενος αυτῇν ως θρησκείαν και προσφέρων εις αυ-
τήν, ως θυμίαμα, όχι μόνον τόν ιδρώτα τοϋ προσώπου του
άλλά και της ψυχῆς του τας άρετάς.

Ό κ. Λάρδης δεν άνέδειξε μόνον τήν Βιβλιοδετικήν,
έτίμησε και άνέδειξε τήν εργασίαν έν γένει, και δι' αυτό

παρ' όλων έδωκερήθη δικαιοσύνη ή τιμή, διά της όποιας τον
περιέβαλαν οι 'Ελληνοδίκαι της Διεθνούς Εκθέσεως, όπως

θεωρείται δικαιοσύνη και ή εξοδισμένη έμπιστοσύνη δι'
της τον περιβάλλει ή πολυπληθής και εκλεκτή πελα-
τεία, εις τήν όποιαν συγκαταλέγονται και αί ένταῦθα
ξέναι άρχαιολογικαί Σχολαί, αναθέτουσαι εις αυτόν πᾶ-
σαν εργασίαν των Βιβλιοθηκῶν των.

Η Κοινή Γνώμη

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ

Άγαπητέ μου Νουμά,

Καθώς καταλαβαίνεις άπ' το γράψιμό μου είμαι
μαθητής, άπό κείνους όμως που αθέτουν έν δευτέρω
μαίρᾳ το σχολείο. Γιατί έχω μανία νά διαβάω και
προπάντων τά καλά χρονογραφήματα των έφημερί-
δων. Διάβαξα λοιπόν πρώτα τά δικά σου που δη-
μοσίευσες σ' τήν «Έστία» και δεν ξέρεις τί ήδονή
μου φέρνκε. Άμα είδα τήν άγγελία πως θά βγῇ
έφημερίδα «Ό Νουμάς», μ' άνυπομονισία μεγάλη
περίμενα το πρώτο φύλλο και πρώτος ίσως ήμουνα
που τ' άγόρκσα και άφού διάβασα το πρώτο άρθρο
σου κατάλαβα καλά καλά πως ή έφημερίδα αύτή

«Παραδίνεσαι;» τόν έρώτησε.

«Η χώρα είναι δική τους. Θα τήν πάρουν και
χωρίς έμέ· τελειώνει».

Κι' ο Θεόδωρος έσυλλογίστηκε μέ πολλή γλιγωρά-
δα πως ο νικημένος άρχηγός τουλεγε αλήθεια· ή χώρα
θάπεφτε και θ' άγρίεναν οι βάρβαροι θελοντας νά έγδι-
κηθούν για το φόνο τοϋ Θεορικούθου που στα μάτια
τους θάτουν άδικος, γιατί ο κόμητας δεν είχε πέσει λα-
βωμένος. Η Κασσώπη θάχε περισσότερα νά ύπαφέρει.

Τού είπε.— «Δέ σε σκατώνω, σήκω» άς σου φέρουν
τ' αλογό σου».

«Καβαλλάρης κράζομαι νικημένος, θέλεις τώρα
στά πόδια δίχως άρματωσιά;» άποκρίθη ο κόμητας,
ένω έσηκονόουν.

Οι βάρβαροι που ήταν παραταγμένοι και που έκοί-
ταζαν άνήσυχοι, έβούζαν βροντερά επαινώντας το Ρω-
μαίο.

«Όπως θέλεις» είπε ο χιλιάρχος πεζεύοντας.

Κ' ένω έγδυνόνταν και οι δύο τίς βαριές άρματωσι-
ές, ο Θεορικούθος είπε.

«Στρατιώτης Ρωμαίος δεν εστάθη ακόμα τόσο γε-
ναός όπως έσύ. Ζήτησέ μου χάρη, ο Θεορικούθος και
οι Γότθοι είναι κι' άφτοι γενναίοι».

«Αν πεθάνω κι' άν πάρεις τή χώρα, νά σεβα-
στείς τουλάχιστο τήν Άσκληπηγένεια τοϋ Φιλόστρα-

θάχει «μέλλον»· Και δὲν ελαθεύτηκα όπως είδα
ύστερα που πότε πότε έπερνα το φύλλο σου γιατί
μου ήταν άδύνατο νά το πέρνω ταχτικά. Είδα πως
ο «Νουμάς» μπροστά στην Άλήθεια δὲν ψηφάει
προσωπικά συμφέροντα αλλά μ' αλάκερη ανεξαρτη-
σία πολεμάει· και γι' αυτό τον ακολουθήσαν οι αλη-
θινοί πολεμιστάδες που άπ' τή μούχλα θέλουν νά
λευτερώσουν το έθνος. Κοντεύω νά σημειώσω έδω
πως οι άρχις τοϋ «Νουμά» συμφωνούν μέ τά δικά
μου «ένστικτα»—γιατί άπό μικρός δὲ χώνευα και
δὲ χωνεύω τά παράξενα—κι' αύτά τά «ένστικτα»
πολύ μου τά δυνάμωσε ο Νουμάς. Και στο σχολείο
ήμα βλέπω τον καθηγητή νά φιλοσοφινίζει τά πί-
τουρα, νά πούμε, σπασμοί μέ πιάνουνε· άς τ'α πειά
ήμα βλέπω διακρίσεις ως έξύπνων μερικῶν φαφλατά-
δων συμμαθητῶν μου κ. τ. λ. κ. τ. λ.

Τά συχαίρια μου λοιπόν για το σημερινό σου
άρθρο που έγραφε για τήν Τσιριγωτική—άμερικανική
πύλα νά γράψω—ρεκλάμα που κάνει για τον έαυτό
του ο Στάης αναλώμασι των ποδαργιών μας.
Α! αλήθεια ή καρδιά μου πάλι στον τόπον της ήμα
βλέπω το δικαιο κούρελισμά του άπό το «Νουμά».
Είνε αλήθεια πως όποιος και νάρθη στα πράματα
όλο τά ίδια χάγια θά μ'ε πλακώσουνε· όλοι είναι
«πάρ' τον ένα—χτύπα τον άλλο». Έγώ όμως πα-
ρακαλώ νά μὴν είναι στο άρμα της έξουσίας ο Κορ-
φιχτής μόνο και μόνο για νά μὴν είναι ύπουργός της
Απαιδευσίας ο Καπιτάν Ρεκλάμας—όπως τον λές—
και έπομένως νά μὴν είναι κι' οι Έλληνες δάσκαλοι
περιηγητές της Έλλάδας και μεις νάχουμε τά πό-
δια μας.

Γειά σου

ΜΙΚΡΟΠΑΡΑΞΕΝΟΣ.

ΑΠ' ΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

Άγαπητέ μου «Νουμά»

Έλαβα ένα γράμμα άπό τά Ιεροσόλυμα και
καθίκον μου θεωρώ νά σάς το στείλω μέ τήν πεποι-
θηση πως θά το δημοσιέψετε γιατί ενδιαφέρει όλους
που σε διαβάζουν.

«Ιεροσόλυμα. Δεν ήξερω άν όλοι που ύπερασπί-
ζουνται και πετσοκόβουνται για τήν καθαρεύουσα
είναι σαν κι' αυτών που μ'ας επισκέφθηκε. Αυτός ήλθε
δω κάτω νομίζοντα πως θά μ'ας περάση για πράσινο
χαβγίρι. Αυτού πέρα δεν ήτανε γιατροί νά τοϋ γιά-
νουν άραγε τά μάτια κι' ήλθε έδω νά τοϋ τά γιάνουμε

του τή θυγατέρα».

«Ναι» τοϋ άποκρίθη.

Είχαν μείνει μέ τά ρούχια σκουτιά τους κι' άλ-
λα όπλα δεν έβαστούσαν παρά σκουτάρι και σπάθα και
περικεφαλαία. Αρχισαν όπισω τή μαλιά. Οι περικε-
φαλαίες έσήμαιναν, οι σπάθες έσπιθοβολούσαν, τά
σκουτάρια έκρουόνταν. Ό Γότθος έπροσπαθούσε νά μέ-
νει ασχέυτος αλλά ο Ρωμαίος τόν ύποχρέωνε νά προ-
χωρεί ή νά πηγαίνει όπισω, καθώς έκανε ο ίδιος. Μέ
μία δυνατή σπαθιά ο Θεόδωρος είχε ραγίσει το άλαφρό
σκουτάρι τοϋ κόμητα και τούχε πλγώσει το χέρι.
Ήτουν το πρώτο αίμα. Μά δεν έδωσαν προσοχή στη
μικρή πληγή. Ό Θεορικούθος επλήγωσε κι' εκείνος
το χιλιάρχο μέ τρυπητό χτύπημα στο μηρί, ο-
αγώνας όμως εξακολουθούσε πάντα μέ τήν ίδια λύσσα.
Οι σπαθιές έπεφταν συχνές πολύ, βαριές και βροντερές·
στο τέλος ο Θεόδωρος, βλέποντας πως ο δεξιός ώμος
τοϋ Γότθου ήτουν ζέσκεπος, ήθέλησε νά τοϋ καταφέρει
θανατερό χτύπημα και για νά τόν γελάσει έξάμωνε
στην κοιλιά. Έπροχώρησε στενοχωρώντας τον, έβαλε
μεγάλη φωνή, κι' έσήκωσε μ' όρμη και μέ γοργότη-
τα τή σπάθα του για νά τοϋ τρυπήσει το λαιμό. Μά
ο άλλος κόνοντας όπισω τόν έβγαλε, κι' αφίνοντας ύ-
στερα νά γλιστρήση το σίδερό του πάνω στη λεπίδα
τοϋ Ρωμαίου έβάρσε καρπωτά. Και το σπαθί έμπήκα

το άτι τοϋ Θεόδωρου έσηκώθη στα πιανά πόδια κι' ο
Ρωμαίος εκάταφερε στον έχτρό του μπηχτή κονταριά
στον άριστερόν ώμο, αλλά ο Γότθος έμεινε στέρεος στη
σειλα. Τάλογα εξακολουθήσαν νά τρέχουν μακραίνοντας·
μέ τέχνη τά γύρισαν ξάφνος κι' έχυθήκαν όπισω. Ό
Θορικούθος έσκόπεψε στο στήθος κρένοντας πως ούδὲ
σκουτάρι, ούδὲ θώρακας θάμεναν άτρύπητα, αλλά ο
Ρωμαίος είδεχτη το χτύπημα πάνου στον άετό τοϋ σκου-
ταριού του και στον ίδιον καιρόν έστριψε λίγο τάλογο,
ώστε που το κουσπί τοϋ κονταριού εξαγλίστησε πάνω
στο χάλκωμα κι' ο Θεορικούθος θάβγαινε άπό το κεφάλι
τοϋ ζώου, άν δεν έστιούσε το κοντάρι στη γῆς. Ό-
πως ήτουν σταματημένος ο χιλιάρχος τόν έπρόφτακε και
κάνοντας πάλι νά όρθωθεί το φάρι του, τούφερε δεύτερο
χτύπημα κατάσπινθα· και το όπλο δεν έπροσπέρασε το
χοντρό θώρακα, αλλά το ξαφνικό άγούμισμα τόν εκά-
με νά ζυγαρίσει· και πρίν λάβει καιρό νά βρεί πάλι το
ίσιο, ο Θεόδωρος τούφερε κι' άλλη βαρηματιά που εύ-
κολα τόν εξαγύρε, και ο κόμητας έφυγε άπό το πλευρό
κι' έπεσε βρύς στη γῆς. Πετώντας ο χιλιάρχος το
σκουτάρι άδραξε μέ τά δυο χέρια το όπλο του και τῷ-
στησε άπάνου στη λαιμό τοϋ Θεορικούθου, στο μέρος
που κολλούσε ο θώρακας μέ τήν περικεφαλαία και
πούχε μείνει άπό τήν πεσμαχτιά γυμνό. Κ' ήτουν έτοι-
μος νά το μπήξει.